

1

АЛЬФРЕДІВ ДЯДІЧКО

Увійшовши до Великої Зали своєї бабусі Імлінди, Альфред відчуває, як жар одразу обпікає йому щоки. Зима ще тільки почалася, а на вулиці вже страшенно холодно. Сніг іде вже два дні й не думає вщухати. Альфред тупає черевиками, щоб збити з них лід. Він відкидає каптур парки зі шкури північного оленя й роззирається довкола.

— Клянуся бородою Локі... — стиха лається він собі під ніс, рахуючи дорослих, що зібралися в Залі.

Велика Зала — центральна будівля в Імлістому селищі. Тут збираються, щоб випити та поїсти, а також тут вершить правосуддя та проводить збори Імлінда, їхня лідерка. У центрі Зали, схожої на перекинутий догори дном човен, у викладеному каменем вогнищі безперервно горить вогонь. Увечері, після частування за довгими столами, що займають решту Великої Зали, усі всідаються навколо вогню та починають розповідати історії.

От тільки зараз ранок! Тут має бути порожньо о цій порі. А дзуськи: здається, в Залі вирішило зібратися пів селища! Стоячи поміж столів невеличкими групами, мешканці про щось перемовляються, суплячи брови, розмахуючи руками, смикаючи себе за коси.

Альфред бурчить, сунувши ніс у закот своєї парки. Він зиркає на пивні бочки, що стоять на помості в глибині Зали, де вони з дядьком і бабусею зазвичай їдять. Запахає руки в кишені й намацує маленький шкіряний гаманець із гірчицею. Усе добре, наче цілий. У вухах гуде відгомін розмов. Як йому непомітно підійти до бочок, коли тут стільки

людей? Альфред вагається. Спитати б, що вони тут забули, от тільки хлопець не хоче, щоб його помітили. Притулившись до стіни, він обережно рушає в бік помосту.

— Локі... — тихо шепоче Альфред, стискаючи в кишені лисяче ікло з вирізьбленими на ньому рунами.

Цей амулет у нього ще з дитинства — це єдине, що залишилося йому від батьків після їхньої смерті.

— Локі, покрий мене своєю тінню, — шепоче Альфред, звертаючись до свого улюбленого бога. — Якщо мене ніхто не побачить, я влаштую такий гармидер на твою честь!

І Локі, здається, його почув: Альфред вилазить на поміст, і ніхто навіть не озирається, щоб подивитися на нього. Він присідає між двома бочками, глипаючи поверх них на мешканців селища. От би добре ще дізнатися, що вони тут роблять. Впізнає воїтельку Валку та ковальку Мілу. Вони сьогодні мали вирушати на полювання — чому ж не пішли? А що тут робить Івар, старий архіваріус із білою бородою, який ніколи не покидає

своєї бібліотеки? Зрештою, Альфред навіть помічає Фріду, і в нього аж очі на лоба вилазять. Це — віщунка Імлистого селища. Вона бачить сні про майбутнє, а ще подекують, ніби з нею розмовляють аси — боги та богині вікінгів. На вигляд вона не те щоб стара, але й не молода. Гілки дерева, витатуюваного в неї на грудях, сягають горла, а з її щоки ніби ладен зірватися крук. Альфреда вона трохи лякає. Він ніколи з нею не говорить і ніколи не наважується підійти до неї, щоб дізнатися своє майбутнє.

Фріда розмовляє з Мілою та Валкою, коли раптом повертає голову в Альфредів бік. Хлопець ледве стримується, щоб не зойкнути. Він миттю ховається, присівши за бочкою.

Дурість яка. Фріда не може бачити Альфреда: вона незряча. Але хлопчику здається, що її погляд пронизує ці бочки. Альфред певен: вона знає, що він там. Невже вона його викаже?

Минає кілька хвилин, а все й досі спокійно. Ніхто не хапає його за карк, аби витягнути зі сховку. Розмови в Залі не вгавають.

Альфред хитає головою: якщо надто довго сидіти на одному місці, його точно помітять! Якщо він хоче зіпсувати пиво, призначене для наступного бенкету, то треба діяти — зараз або ніколи. До того ж відступити вже не вийде: він уже прикликав Локі на допомогу! А боги можуть неабияк розлюститися, коли даєш їм обіцянку і не дотримуєшся її. Альфред виймає з-за пояса ніж і обережно робить дірочку в стінці бочки. Тоді, затамувавши подих, дістає з гаманця дрібку гірчиці. Якщо необережно вдихнути, то враз почнеш чхати, чим одразу ж видаси себе. Альфред засипає гірчицю через отвір у бочці, а тоді переходить до наступної. За кілька заходів гаманець нарешті порожніє. Відтак він пробирається попід звіриними шкурами до кімнат, розташованих у глибині Великої Зали. Кімнат насправді дві: кухня, куди він якраз прокрався, і спальня — по той бік стіни. Тут Альфред живе зі своєю бабусею та дядьком. О цій порі вогнище вже не горить, і в кімнаті порожньо.

— Я зробив це! — шепоче Альфред кудись у темряву.

Він відкриває рот і набирає повні груди повітря, готовий розреготатися. Він чекає.

І ще чекає.

І ще. Але все дарма. Сміятися не виходить.

Альфред слухає, як потроху вгамовується серцебиття. Він і не усвідомлював, що серце аж так сильно калатає. Та він анітрохи не боявся. Бог Локі захищає Альфреда щоразу, коли той його про це просить. Наче він його спільник. Усі свої витівки Альфред робить за допомогою Локі.

Хлопець уявляє, як сьогодні ввечері, на бенкеті, мешканці селища, скуштувавши пива, почнуть плюватися й кректати. Він знову намагається розреготатися.

Та чомусь не може цього зробити.

Альфреду не хочеться сміятися.

Із ним таке трапляється не вперше. Загалом Альфред — звичайнісіньке хлоп'я десяти років. Йому майже ніхто не подобається, тому він вважає за краще триматися на самоті, але, як і всім, йому до вподоби гратися, бігати й реготати. А проте іноді його мов заціплює. Ніби на кілька годин він поринає

в якусь холодну порожнечу. Хлопець називає цей стан «безпричинним смутком».

Альфред не може повірити, що він аж так заморочився, — а сміх не йде. Він роззирається довкола, щоб переконатися, що на кухні більше нікого немає. Про всяк випадок навіть стиха лається. А тоді штурхає ногою табурет, який із гуркотом падає на підлогу.

— Хто там ходить? — чутно Раґнарів голос із сусідньої кімнати.

Вийшовши з кухні, Альфред зазирає до спальні. Раґнар сидить на великому ліжку Імлінди. Взагалі-то кожен має своє, але в Імлінди ліжка найбільше, бо вона найстарша в їхній родині та ще й старійшина селища. Узимку, коли дуже холодно, вони сплять там усі втрьох, щоб було тепліше. Раґнар та Імлінда розповідали йому, що, коли він був немовлям, вони всі разом із його батьками спали в цьому ліжку. Альфред цього не пам'ятає.

У бороді Раґнара блищать краплі води. Він намагається заплести своє вогке волосся. Ну, власне, це більше схоже на спроби сплутати всі пасма в один велетенський ковтюх.

— Чому Імлінда тобі не допомагає? — бурмоче Альфред.

— Вона вийшла, — відповідає Раґнар.

Альфред зітхає й вилазить на ліжко. Стає навколішки за спиною дядька й ляскає його по руках. Альфредові пальці маленькі та спритні. Зіґмунд, місцевий знахар, часто хвалить його за це. Альфред — його підмайстер: Зіґмунд навчає його всього, що потрібно знати про хвороби, рослини та зілля. Понад усе йому подобається, коли вчитель посилає його самого в ліс по трави та гриби. Але тепер, коли все вкрите снігом, наступної нагоди доведеться чекати аж до весни. Альфред питає себе, чи, бува, не через це йому не хочеться сміятися. Та він у тому не певен. Але чому ж тоді?

— Дякую, Альфреде.

Тепер, звільнивши руки, Раґнар бере ножа й дістає з кишені товсту ялицеву цурку. Альфред зазирає через дядькове плече і сунить брови: шматочок дерева весь вкритий маленькими виїмками, що дивляться вусібіч. Раґнарові ж пальці всі в порізах і подряпинах.